

'Bitkilerin yeraltı kısımlarına yönelik tehdit'

Автор(и): проф.д-р Мария Боровинова, Институт по земеделие в Кюстендил

Дата: 26.07.2017 Брой: 7/2017

Hastalıklar ve zararlılar köklere, kök sebzelere ve yumru bitkilere saldırır

Bölüm II

Bu sayıda:

- ***Patatesteki toprak kaynaklı patojenler***
- ***Sebze bitkilerindeki toprak zararlıları***
- ***Meyve bitkilerindeki toprak zararlıları***

Kültür bitkilerinin toprak altı kısımlarının zararlıları, ekili bitkiler için ciddi bir tehdit oluşturan bir gruptur. Sebep oldukları zarar, bitkisel ürün üreticileri için önemli kayıplarla sonuçlanabilir.

Aktinomisetler arasında, *Streptomyces scabies* ülkemizdeki patates yetiştirilen bölgelerde yaygındır ve patatestе yaygın uyuz hastalığına neden olur. Yumruların yüzeyinde ya çökük ya da kabarık olan mantarimsı uyuz lezyonları oluşur. Hasar görmüş yumrular düşük kalitelidir ve piyasa değeri daha düşüktür. Ayrıca, iyi depolanamazlar ve tohumluk materyal olarak uygun değildirler.

Bitkilerin kökleri, kök sebzeleri ve yumruları aynı zamanda çok sayıda böcek tarafından saldırıya uğrar; bunlar arasında polifaj türler oldukça zararlı kabul edilir, çünkü çok sayıda kültür ve yabani bitkiye saldırır, kitlesel olarak çoğalır ve toprak altı bir yaşam tarzı sürdürürler. Tüm bunlar, onlara karşı mücadeleyi oldukça zorlaştırır.

Elateridae familyasından böceklerin larvaları olan ve telkurtları olarak adlandırılan zararlılar, sebze ve tarla bitkilerinin yanı sıra meyve ve orman fidanlıklarındaki genç ağaçlara da saldırır. Kitlesel olarak çoğaldıklarında, telkurtları bitkilerin ölümüne neden olur.

Bir dizi sebze, tahıl ve meyve bitkisinin toprak altı kısımlarına önemli zarar, *Scarabaeidae* familyasından Mayıs böceği ve adi Haziran böceği larvaları tarafından verilir.

Yonca kök hortumlu böceği *Otiorhynchus ligustici* sadece yoncanın köklerine değil, aynı zamanda üçgül, korunga, asma, gül, meyve bitkileri ve diğerlerinin köklerine de zarar verir.

Diptera takımı arasında, önemli zarar sarımsak sineği, soğan sineği ve lahana sineği tarafından verilir; bunlar yüksek populasyon yoğunluğunda sarımsak, soğan ve lahana ekimlerini tamamen yok edebilir.

Köstebek faresi meyve ağaçlarının köklerini kemirir ve şiddetli hasar durumlarında onların ölümüne neden olabilir.

Kültür bitkilerinin toprak altı kısımlarının zararlılarıyla mücadele, her zararlı için özeldir. Kimyasal mücadele çok zordur, ancak ilgili tür için etkili fungusit ve insektisitlerle zamanında yapıldığında iyi sonuçlar verebilir.

Öncelik agroteknik önlemlere verilmelidir:

- Uygun ürün rotasyonu.
- Dayanıklı çeşitlerin yetiştirilmesi.
- Sağlıklı dikim materyali.

